

Veel jongeren zien school als 'uitwedstrijd'

Onderwijs worstelt met straatcultuur

JAN DIJKSMA

DRACHTEN - Het verschil tussen onderwijs- en straatcultuur is zo groot, dat veel jongeren de school als 'uitwedstrijd' zien. Maar die school moet de straat niet klakkeloos binnenhalen.

Jongeren van nu hebben meer moeite dan vroeger om zich een identiteit aan te meten. Thuis, op school en onder vrienden krijgen ze vaak verschillende boodschappen. „En probeer hierin je weg maar eens te vinden”, constateerde de Rotterdamse socioloog Ilass El Hadioui donderdag in

Socioloog: verbied vernederende 'panna'

Leerlingen willen wel degelijk structuur

Complimenten voor noordelijke scholen

Drachten tijdens een noordelijk congres over voortijdig schoolverlaten.

„In een samenleving die steeds meer individualiseert, met verschillende culturen en een 'overload' aan stoere beelden via videoclips en social media, moeten jongeren zelf maar uitzoeken hoe zij in het leven willen staan.” Dan gaat de cultuur van de straat, zeker in vmbo en mbo, snel overheersen.

Die cultuur is nogal macho, constateerde El Hadioui. Snel geld verdienen telt. Regels zijn er om te overtreden en het beeld van vrouwen is niet altijd even vriendelijk. Tekenend is de taal: „Voor meisjes, geld en auto's heb je eigen woorden, soms wel vier.

Lief? Zorg? Of bibliotheek? Nee, de straattaal heeft er geen woord voor.”

Scholen worstelen er mee, want het is onvermijdelijk dat jongere cultuur de school binnendringt. Wat doe je dan? Sommige scholen laten veel lopen, organiseren eens een wedstrijdje in gangsta-rap en rommelen wat aan. Fout, aldus El Hadioui: „Zo verdien je geen respect bij jongeren.” Hele strakke regels dan? Ook niet: „Je kunt je niet ingraven en hun leefwereld buitensluiten.”

In enquêtes geven leerlingen aan dat zij wel degelijk structuur

willen, met duidelijke regels. Allereerst moeten scholen bepalen wat zij leerlingen willen bijbrengen. En kijk van hieruit naar wat je slim kunt gebruiken om hen aan te spreken, adviseerde El Hadioui. Ga je voetballen? Verbied de vernederende 'panna' en bevorder het teamspel door de regel 'één keer raken', bijvoorbeeld.

El Hadioui deed veel onderzoek op scholen in Rotterdam. Maar het fenomeen duikt door de nieuwe media overal op. Dat bleek ook in het toneelstuk van jeugdtheatergroep De Steeg uit Groningen, waarin jongeren een reeks problemen als blowen en

heisa met ouders - van veeleisend tot dronken op de bank - voorbij lieten komen. De groep speelt het stuk veel op scholen in Groningen en Drenthe.

Complimenten kregen de noordelijke scholen van Fred Voncken, die op het ministerie van onderwijs verantwoordelijk is voor de strijd tegen schooluitval. De rijksoverheid wil het aantal leerlingen dat zonder diploma afhaakt halveren. Scholen moeten zelf bepalen hoe zij dat willen doen. Dat loopt goed: „In het Noorden is die doelstelling nagevoeg gehaald.” De begeleiding van leerlingen is sterk verbeterd.